

Foto: Jan Willem Steenmeijer

JOHAN DERKSEN: MEDIAFABRIKANT

Wie jaren geleden beweerd had dat Johan Derksen nog eens een Televizerring om zijn vinger zou mogen schuiven, was nog net niet in een dwangbuis afgevoerd. Toch was het dit najaar zover. Het publiek sprak zich uit en koos voetbalprogramma Voetbal International als favoriet. Hilversum keek op zijn neus en Derksen, tja... Derksen interesseerde het feitelijk niks: "Het is een eervolle vermelding voor het programma. Alleen in dat kader ben ik er blij mee." Een gesprek met Johan Derksen, de man aan het roer van multimediefabriek Voetbal International. Tekst: Teun van Thiel

De tijd dat Voetbal International enkel en alleen een weekblad was, ligt ver achter ons. Website www.vi.nl telt een slordige 60 miljoen (!) pageviews per maand, de burelen van het weekblad herbergen een online radiostation, er worden boeken uitgegeven en ook op televisie is Voetbal International een blijvende hit. En toch was Nederland verrast (en een deel van Hilversum beteuterd) toen Mies Bouwman tijdens het Televizerring Gala bekend mocht maken dat Derksen en consorten programma's als 'Wie is de Mol?' en 'The Voice of Holland' achter zich lieten.

Mijn wereld niet

Een kleine week later kan Derksen er achter zijn bureau in Gouda wel om lachen. Al helemaal als hij zich bedenkt hoe het mogelijk is dat een relatief klein programma op een kleine zender als RTL 7 het wint van een megashow als 'The Voice': "Eigenlijk kan het helemaal niet, maar ik heb me de afgelopen tijd nogal afgezet tegen het televisiewereldje en heb het idee dat de kijkers het een beetje met me eens zijn. Er keken drie miljoen mensen naar dat circus en volgens mij hebben die na verloop van tijd ook ingezien dat het een eng gezelschap is. Ik zag daar weer allemaal *phoney* mensen die elkaar het licht in de ogen niet gunnen, maar elkaar op zo'n feestje wel uitbundig zoenen in hun lange jurken en smokings. Ik wil daar niet bij horen, ben ook geen tv-man. Ik ben er toevallig in verzeild geraakt en ben er blijven plakken, maar daar is ook alles mee gezegd. Het is mijn wereld niet."

Zelfspot

De kenners in televisieland gaven Voetbal International weinig kans in de strijd tegen een programma als The Voice of Holland, maar het publiek besloot anders. "En dat is nou het mooie aan een publieksprijs", aldus Derksen. "Het publiek heeft gesproken, dat zeggen politici ook altijd. Hartstikke leuk en beter dan dat je helemaal afgeserveerd zou worden. Daarvoor doen we al dertien jaar ons best om wat te maken van het programma. Ik ben overigens de laatste die het programma serieus neemt. Wilfred arriveert vijf minuten voor aanvang, met René van der Gijp zijn we spekkoper als hij er op tijd is en ikzelf weet niet eens welke gast er aan

tafel zit als ik op weg ben naar de studio. We hebben nooit een voorgesprek. We gaan zitten en alles ontstaat spontaan. Wat we doen is eigenlijk aan de stamtafel zitten in de kroeg of de kantine en over voetbal praten, alleen staan er bij ons camera's omheen. We gaan dus niet interessant doen over ons programma en hebben juist veel zelfspot. We doen een poging iets van humor te creëren. Dat lukt niet altijd, maar af en toe zie ik wel eens iemand glimlachen. Moeilijk om te doen is het niet, dus ik vind het ook bijna stuitend om te zien hoe interessant andere mensen over hun programma doen. Als je bovendien weet dat onze voorgangers Jan Smit en Frans Bauer waren, dan had ik nog eerder de neiging gehad om de prijs principieel te weigeren."

Van der Veer Awards

Televisieprofessor Bert van der Veer was één van de mensen die op de barricades sprong rondom de prijsuitreiking. Derksen: "Die man heeft een week lang op radio en televisie geroepen dat wij nooit konden en mochten winnen. Nou, hij had het dus mis. Blijkbaar komt dan zijn ego in het gedrang en moet hij de strijd volhouden, terwijl je ook gewoon zou kunnen zeggen dat je het verkeerd hebt ingeschat. Hij noemt het publiek domoren omdat ze niet stemmen op zijn keuze. Met alle respect, maar dan moet hij de Van der Veer Awards maar in het leven roepen. Dan heeft hij zijn eigen prijs die hij kan uitreiken aan wie hij wil. Maar je moet niet het publiek laten stemmen en daarna zeggen dat het domoren zijn." Van der Veer sprak zelfs over het failliet van de Nederlandse televisie. Derksen: "Dat zijn allemaal van die zwaarwegende woorden. Hij is de man achter Barend & Van Dorp en is de regisseur van Pauw & Witteman, dus hij had moeten weten dat het moeilijk is om een succesvolle talkshow te maken. Als er tien talkshows op de Nederlandse televisie komen, dan mislukken er negen. Van al die shows zijn alleen Pauw & Witteman, De Wereld Draait Door en wij overgebleven. Wij maken de show inmiddels dertien jaar en dat is een prestatie op zich. Misschien had meneer Van der Veer ons dus wel de prijs voor het hele oeuvre kunnen gunnen, maar hij was onverbidelijk." En op de vraag of meneer Van der Veer niet gewoon een beetje jaloers is: "Ik sluit het niet uit."

Tv-persoonlijkheid

Derksen ziet de overwinning niet als de ultieme schop tegen de kont van de lieden in het Hilversumse. "Ben je gek, daar houd ik me helemaal niet mee bezig. Het hele jaar houd ik me verre van die klik, maar nu zijn we er ongevraagd toch bij betrokken. Ik heb mezelf niet genomineerd én mezelf niet gekozen, maar je hebt de regie zelf niet in handen. Het enige wat je kan doen is afzeggen, want ik ga voor geen goud daar in Carré zitten." Zoals gezegd is Derksen zelf bij toeval in televisiewereld terechtgekomen. "Ik ben destijds overgehaald. Ik was bang voor het medium televisie, omdat je er je anonimiteit mee kwijtraakt. In de voetbalwereld is dat soms vervelend omdat supporters nog wel eens primitief willen reageren. Het enige bijzondere aan mij is dat ik op alles antwoord geef. Ik vertel mijn waarheid en geef in die zin eerlijk antwoord. Dat was zo bijzonder dat ik niet meer weggeweest ben en er dertien jaar later nog steeds zit. Ik heb wel eens het idee dat ik door andere programma's geëxploiteerd word. Ik ben natuurlijk een dankbare vertegenwoordiger in oneliners die even langskomt en zijn zegje doet. Dat is mijn enige rol die ik speel en verder wil ik niks met tv te maken hebben." En toch is Johan Derksen tegenwoordig een tv-persoonlijkheid, of hij het nou wil of niet. "Daar ga ik niet onder gebukt", pareert hij. "Ik wil best een tv-persoonlijkheid zijn, maar dan wel in mijn eigen kleine kringetje. Ik wil alleen niet onder één noemer genoemd worden met al die soapacteurs en al die mensen die showprogramma's presenteren."

Doodsbedreigingen

Televisie is kinderlijk eenvoudig, aldus Derksen: "Je hoeft er eigenlijk niks voor te kunnen. Ik parasiteer op mijn kennis, want als je meer dan veertig jaar in het vak zit, dan weet je het wel. Het enige nadeel van televisie is dat je publiek bezit bent. Het is tegenwoordig minder, maar ik heb tijden gehad dat ik hier aankwam en nog voor mijn eerste kop koffie al vijf doodsbedreigingen in mijn email had zitten. Iemand die dreigde me dood te schieten als ik de wedstrijd Willem II – Feyenoord zou bezoeken is zelfs opgepakt. Gewoon een volwassen man, hè? Iedere dorpsidioot kan tegenwoordig mailen. Nou weet ik wel dat er een groot verschil bestaat tussen een email sturen en daadwerkelijk iets doen, maar je bent vaak van huis en dan is het ook niet prettig voor je gezin. We hebben thuis drie keer politiebescherming gehad. De laatste jaren zijn de mensen

me dankzij de televisie wel beter gaan waarderen. Zo van 'hij valt eigenlijk toch wel mee.'"

Legaal stelen

Johan Derksen voelt zich nog altijd vooral schrijvend journalist. "Een column schrijven, dat vind ik nog steeds een kunst. Dat is echt een bevalling, maar anderhalf uur aan tafel over voetbal lullen kost geen moeite. Het mooie is dat het ook geen voorbereiding vergt. Ik kom vijf minuten voor tijd aan, schuif aan en als de aftiteling loopt dan ben ik alweer in de parkeergarage. Als je vroeger iemand moest interviewen, dan ging je inlezen, door het verkeer heen, zo iemand interviewen en het vervolgens uitwerken. Dat is écht werken. Televisie is legaal stelen." Het maken van het programma vindt Derksen onverminderd leuk. "Het is leuk, maar het is ook erg functioneel. Daar ben ik niet hypocriet over. Het programma heet Voetbal International, dus ik heb twee keer week mijn logo prominent in beeld. Als ik die tijd bij de STER moet kopen, ben ik een vermogen kwijt. Zou ik het niet doen, dan deed een concurrent het wel en zat ik me thuis te ergeren aan het logo van de concurrent op televisie. Wat dat betreft heb ik dus ook niet veel keus. Tegenwoordig moet je je als hoofdredacteur profileren. Vroeger was een hoofdredacteur een meneer op kantoor. Als journalist mocht je bij hem op audiëntie komen, maar niemand kende die man. Tegenwoordig moet je je print verkopen. Je moet laten zien dat je er nog bent en daar is televisie natuurlijk het ultieme medium voor."

Geen nuances

Derksen vertegenwoordigt dus zijn weekblad op televisie, maar doet dat altijd zonder te nuanceren in zijn uitspraken. "Daar houd ik inderdaad niet van", beaamt hij. "Ik vind dat je op televisie moet kunnen zeggen wat je denkt. De tv staat al bol van de ijdele mannen die niet zeggen wat ze eigenlijk denken. Ze hebben mediatraining gehad, zijn aan handen en voeten gebonden en mogen geen uitspraken met een politieke lading doen. Waarom ga je er dan überhaupt zitten? Als ik niet meer kan zeggen wat ik wil, dan blijf ik thuis. Als je zo ijdel bent om er te gaan zitten, dan ben je ten opzichte van de kijkers moreel verplicht om je mening te geven. Als je er omheen gaat zitten draaien, dan minacht je de kijkers. Dat is het ergste wat je kunt doen." Ook voetbaltrainers en –bestuurders die te gast waren in Voetbal International hadden er stevast een handje van niet het achterste van hun

tong te laten zien. "Het heeft daarom geen zin meer om mensen te laten komen", vertelt Derksen. "Ze willen, kunnen en durven niet vrijuit te praten. Het is kenmerkend dat we in Nederland geen vijf mensen kunnen vinden die heel erg geschikt zijn voor ons programma. René van der Gijp is uniek, die heeft de lach aan zijn kont hangen. Zelfs cabaretiers zijn jaloers op die man. Jan Boskamp is een character. Als je die man ziet zitten aan zo'n tafel, dan heb je al een zwak voor 'm. En Hans Kraaij Jr. is een vermakelijke dorpsidioot die precies tussen ons in het pulletje valt. Maar daar heb je het dan ook echt mee gehad."

Mediafabriek

Ook de schrijvende redacteurs van weekblad Voetbal International leren zich te presenteren in de massamedia. Derksen: "De tijd dat je hier kwam om een stukje over voetbal te schrijven is voorbij. Je krijgt een mediaopleiding in alle media die we hier binnen boord hebben. Als je hier bent moet je ook een boek kunnen schrijven. Je moet nieuws voor internet produceren en wordt geïnterviewd op de radio. Bovendien wil ik dat er een goede nieuwe VI-man kan aanschuiven als ik niet meer aan tafel ga zitten bij Voetbal International. Daarom laat ik alle redacteurs die hier zitten ook op dat gebied ervaring op doen. Voorlopig nog met hun eigen item, waarin ze iets kunnen uitleggen aan het grote publiek. Tot mijn verbijstering deden ze dat vanaf de eerste minuut erg goed. Televisie is toch een gevaarlijk medium. Kijk, voor de uitzending hebben ze allemaal een grote mond, maar zodra het rode lampje brandt en er 800.000 mensen meekijken, dan zitten ze toch wel even anders te praten. Die jongens doen het hartstikke goed. Hoe meer vlieguren ze zo maken, hoe beter. Als ik met pensioen ga, dan hebben we er hier vijf die het zo van me kunnen overnemen. We zijn wat dat betreft een mediafabriek geworden."

Agenda

Johan Derksen gaat iedere dag fluitend naar zijn werk. Plezier in het werk is ook wel nodig bij de hoofdredacteur, want hij werkt wat af. Alleen de zondagochtend heeft hij vrij, dan begint hij om 12.00 uur weer te werken. De rest van de week begint zijn werkdag om 08.00 uur en staat zeven dagen per week tot 24.00 uur de agenda vol. Derksen weet niet beter: "Het is ook geen verdienste, maar waarschijnlijk meer een teken dat je heel slecht bent in time management. Het is overigens

Foto: William Rutten

geen opgave, maar meer een soort drive voor me. Het is niet zo dat ik me bewust uit de naad werk, maar er moet gewoon ook veel gebeuren. Neem afgelopen maandag. Op maandag heb ik hier altijd deadlinedag. Ik was hier op tijd en moest al die pagina's door. Vervolgens racete ik naar Hilversum door de file, waar een team van Powned op me stond te wachten voor een interview. Daarna deden we anderhalf uur Voetbal International, waarna ik naar Amsterdam ging om aan te schuiven bij Pauw en Witteman. Na die uitzending moest ik nog terug naar huis rijden, waar ik om 01.30 uur arriveerde. De volgende dag om 08.00 uur begint het feest hier weer. Je wordt dus eigenlijk geleefd door je agenda, maar ik vind het geen straf. Je moet jezelf alleen nooit wijsmaken dat het werk niet doorgaat als jij er niet bent. Want ik heb wel eens een weekje griep gehad en dat was heel teleurstellend, want op woensdag lag gewoon weer de VI bij de mensen op de mat."

Inzet

Bang voor een inzinking zoals René van der Gijp dit najaar kreeg is Derksen allerm minst: "Daar moet je gevoelig voor zijn en dan had ik zoiets al lang gehad. Ik werk namelijk al een jaar of dertig op deze manier. Ik heb korte nachttjes, slaap maar een paar uur. Als ik 's ochtends om een uur of half zes wakker word, dan draai ik me niet nog een keer om. Dan word ik onrustig en ga ik eruit, want ik moet weer veel doen. Misschien is het ook wel een soort wapening. Ik ben niet het grootste talent van Nederland en als je in dit journalistieke wereldje een groot talent bent, dan ben je vaak ook wel een beetje makkelijk. Talent en ijverigheid gaan namelijk zelden samen. Ik

moet het van hard werken hebben en dat besef ik heel goed. Ik vind het helemaal geen schande om er wat meer uren in te steken en op die manier mijn doel te bereiken. Dat zeg ik ook altijd tegen die mensen hier. Niet iedereen is een Harry Mulisch. Dat hoeft ook helemaal niet. Als je meer inzet toont dan de concurrent, dan win je de strijd ook."

Jubileum

Derksen is inmiddels 62 jaar en gaat voorlopig nog even door. "Twee jaar nog en dan stop ik ermee", verduidelijkt hij. "Ik wil zelf de regie houden. Ik wil niet weggestuurd worden, ook niet vanwege de pensioengerechtigde leeftijd. Ook wil ik de jonge mensen hier niet in de weg zitten. Zelf heb ik een hekel aan mensen die tot de laatste snik blijven zitten, op hun lauweren rusten en zo de jeugd te blokkeren. Ik bepaal mijn moment van opstappen zelf. Met de directie heb ik inmiddels afgesproken dat ik nog wel aanblijf als columnist en dat ik het blad nog wel vertegenwoordig op televisie. Als hoofdredacteur vind ik het dan welletjes. Er zitten hier mensen die capabel genoeg zijn om de leiding over te nemen." Op verzoek van de directie blijft Derksen dus ook na zijn afzwaaien als hoofdredacteur nog even behouden voor het voetbalwereldje. "Dat doe ik overigens ook om iets unieks te realiseren. Als ik dan namelijk nog even doorga als columnist en op televisie, dan zit ik veertig jaar bij VI. Dat vind ik wel een mooi jubileum. Voor mezelf dan hoor, want ik ben een man die niet of bruiloften en andere feestjes komt. Ik zal ook niet verschijnen op wat voor feest dan ook, maar voor mezelf vind ik het wel een mijlpaal dat ik het veertig jaar heb volgehouden in die klatergoudwereld met al die onzin."

Foto: Kastermans

Tegengif

Zonder wat Derksen zijn tegengif noemt, de passie voor (blues)muziek, had hij het waarschijnlijk nooit veertig jaar volgehouden. Het drumstel op zijn kantoor zegt wat dat betreft veel. "Die stokken neem ik nog wel eens ter hand om me af te reageren als ik me ergens aan erger – een keer of twintig per dag dus", zegt hij lachend. Dan serieuzer: "Je moet dat tegengif wel hebben. Ik zit hier alleen maar in het voetbal. Als ik dan in mijn vrije tijd ook nog eens alleen met voetbal bezig zou zijn, dan zou je bijna gaan denken dat voetbal belangrijk is. Ik heb rock 'n roll als mijn tegengif, maar heb er eigenlijk te weinig tijd voor. Op zaterdagochtend heb ik wel een radioprogramma bij Radio Rijnmond en gisteren speelde in het theater hiernaast Roger McGuinn, dus daar ben ik wel even snel gaan kijken. Er komen vaak prachtige artiesten naar Nederland, maar dan heb ik weer verplichtingen bij de televisie of heb ik andere afspraken. Ik mis een hoop op die manier."

Wisselgeld

Met zijn zomerse reizen naar Amerika haalt Derksen op muziekgebied veel in. "Er is daar een nieuwe generatie bluesmuzikanten aan het opstaan en dat volg ik op de voet. Jimmy LaFave, Bettye LaVette, Janiva Magness... als er 's zomers geen groot voetbaltoernooi is, dan ga ik naar Amerika en ga ik achter mijn muzikhelden aan. Ik weet in Austin beter de weg dan in Amsterdam. Je hebt in Amerika een paar steden die bolwerken van de muziek vormen. Ik ben getrouwd in Memphis, ook dat is geen toeval.

Nashville is ook zo'n stad, net als Chicago, New Orleans, San Francisco en Boston. Daar gebeurt het. Als ik ergens heen ga, dan is het voor de muziek." Vrouwlieft slentert met frisse tegengif van tent naar tent achter Derksen aan. "En overdag betaal ik daar wisselgeld voor door allerlei culturele dingen te bezoeken. Zo heb ik me al eens dood lopen vervelen in het Dali Museum in St. Petersburg (Florida), waar we heen moesten. Er kwam geen eind aan, want de eerste tekening van Dali, die lijkt precies op de laatste. Vreselijk."

Muziekplannen

Derksen zou best meer met zijn passie voor muziek willen doen, maar zou 120 moeten worden om al zijn ideeën tot uitvoer te kunnen brengen. Het management voeren voor Cuby and the Blizzards staat al op zijn palmares, maar ook nu staan er al lange tijd plannen om iets met muziek in het theater te gaan doen. "Ik heb alles rond. De bands, de geldschieters die het moeten financieren, maar ik kom er gewoon niet aan toe. Datzelfde geldt voor een boek dat ik wilde gaan maken. De Strot van Nederland moet het heten, over alle unieke zangers die dit land heeft voortgebracht. Ook hierbij geldt weer dat ik het er gewoon niet tussen kan proppen in mijn agenda." Misschien over twee jaar dan, als Derksen dus afscheid neemt als hoofdredacteur van Voetbal International? Derksen: "Ik hoop het ja, dat ik dan nog gezond en fit genoeg ben om dat soort dingen te kunnen doen. Dat maak ik mezelf ook wijs en daarom neem ik straks ook zonder enige weemoed afscheid hier."